

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **HVM PLASMA, spol. s r. o.**, se sídlem Na Hutmance 347/2, Praha 5, zastoupené Mgr. Radkem Buršíkem, advokátem se sídlem Hvězdova 1734/2c, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2021, čj. JMK 11806/2021, o námitce podjatosti vznesené žalovaným ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 41/2021,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Ing. Vendula Sochorová **je vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 30 A 41/2021.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně podala dne 29. 3. 2021 žalobu ke Krajskému soudu v Brně proti rozhodnutí žalovaného označenému v záhlaví. Poučením ze dne 9. 4. 2021, doručeným 12. 4. 2021, soud účastníky vyznamenal o tom, že věc byla přidělena senátu složenému ze soudců zařazených do oddělení 30 A, a uvedl mj. výčet soudců zařazených do daného oddělení. Dále soud účastníky poučil, že mohou vznést námitku podjatosti soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce ve lhůtě jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti těchto osob dozvěděli.

[2] V poučení o složení senátu dala soudkyně JUDr. Ing. Vendula Sochorová účastníkům na vědomí, že její manžel Mgr. Miloš Sochor působí jako advokát v advokátní kanceláři PWC Legal, jejímž společníkem je zástupce žalobkyně. Uvedla, že její manžel se na zpracování žaloby osobně nepodílel a nemá na výsledku řízení žádný zájem. Žalobu zpracovala pražská pobočka advokátní kanceláře, zatímco Mgr. Miloš Sochor působí na pobočce v Brně; celkem v dané advokátní kanceláři působí 14 advokátů. Zástupce žalobkyně soudkyně Sochorová osobně nezná. Na základě výše uvedeného má za to, že nejsou dány objektivní pochybnosti o její nepodjatosti a ani subjektivně se necítí být podjatá.

[3] Žalovaný uplatnil námitku podjatosti z důvodu poměru soudkyně k zástupci žalobkyně. Žalobkyně udělila zástupci plnou mocí s tím, že zmocněnec je oprávněn udělit substituční plnou moc jiné osobě v rozsahu udělené plné moci. Podle žalovaného proto bezpochyby existuje možnost, že v mezích udělené substituční plné moci bude žalobkyni zastupovat manžel soudkyně. Ačkoliv není zapsán v seznamu advokátů ČAK jako zaměstnanec zástupce žalobkyně, používá doménu advokátní kanceláře PWC Legal. Zástupce žalobkyně je nejen jedním ze společníků, ale rovněž jediným statutárním orgánem uvedené advokátní kanceláře. Je proto očekávatelné, že má určující vliv na přidělování jednotlivých věcí spolupracujícím advokátům.

Není jisté, zda a do jaké míry je Mgr. Miloš Sochor na zástupci žalobkyně finančně závislý. Logicky tak může mít poměr k projednávané věci.

[4] K námitce podjatosti se soudkyně Sochorová vyjádřila tak, že subjektivně se necítí být podjatá. Zástupce žalobkyně osobně nezná a na výsledku řízení nemá žádný zájem. Její manžel je samostatným advokátem, který s uvedenou advokátní kanceláří spolupracuje. Zopakovala, že manžel se na zpracování žaloby nepodílel, od žalobkyně nemá zmocnění a nemá ani sám zájem na výsledku věci. Možnost udělení substituční plné moci označila za hypotetickou.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou *soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.*

[6] NSS předně podotýká, že soudkyně Sochorová postupovala v souvislosti s oznámením svého vztahu k zástupci žalobkyně příkladně a svůj vztah k zástupci žalobkyně řádně a transparentně oznámila. Se soudkyní Sochorovou NSS souhlasí dále i v tom, že poukaz žalovaného na možnost substitučního zmocnění je spekulativní, neboť možnost udělit substituční plnou moc není omezena pouze na advokáty ze stejné advokátní kanceláře.

[7] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. Podle usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000 „*důvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protirečivými, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otrásají*“. Při posouzení otázky podjatosti soudce je třeba zdůraznit též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti nejen ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž i ke třetím osobám (náleží Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).

[8] Zástupce žalobkyně, stejně jako manžel soudkyně JUDr. Ing. Venduly Sochorové, působí ve středně velké advokátní kanceláři. Skutečnost, že oba advokáti působí na různých pobočkách, nemá vzhledem k širokým možnostem dálkové komunikace pro posouzení věci význam. Zástupce žalobkyně je společníkem a statutárním orgánem advokátní kanceláře, nelze tak vyloučit nejen vzájemný kolegiální vztah, ale zejména vztah ekonomické závislosti mezi oběma advokáty. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům přitom může být založen mj. vztahem ekonomické závislosti, a to i zprostředkovaně prostřednictvím osob blízkých. Vztah mezi manžely, registrovanými partnery, příbuznými v řadě přímé či sourozenci je přitom ve smyslu § 22 občanského zákoníku užší než mezi jinými osobami, které se mohou řadit mezi osoby blízké. Proto pro posouzení této věci nebyly případné závěry, k nimž NSS dospěl v usnesení ze dne 13. 7. 2017, č. j. Nao 246/2017-46.

[9] Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva i Ústavního soudu plyne, že při hodnocení nestrannosti soudce je důležitý vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci (k předmětu řízení, k účastníkům apod.). Vnitřní rozpoložení soudce je však těžko přezkoumatelné. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat i v rovině objektivní. To znamená, že „*je třeba zkoumat, zda reálně existují okolnosti, které by objektivně mohly vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezáujatý vztah*“ (náleží Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04). NSS proto nepovažuje za rozhodné, že soudkyně sama nespátřuje ve spolupráci manžela se zástupcem žalobkyně důvod podjatosti. Podstatné

je, že jsou zde okolnosti, které mohou navenek budít pochybnosti o její nestrannosti, byť NSS připouští, že se jedná o hraniční případ.

[10] Námitka podjatosti je podle § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodná.

[11] NSS proto uzavřel, že soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Ing. Vendula Sochorová je vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 30 A 41/2021.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu